

DE VOLKSKRANT
DINSDAG 5 OKTOBER 2010DE VOLKSKRANT
DINSDAG 5 OKTOBER 2010De Volkskrant
dinsdag 5 oktober 2010

Opzij-hoofdredacteur Margriet van der Linden stelde een expositie samen over damesbladen. Staan bladen als *Libelle* en *Viva* echt met hun rug naar de maatschappelijke realiteit? "De bladen zijn een stuk minder zoetsappig geworden."

Door Evelien van Veen

Verwenmoment voor huisvrouw en powervrouw

'D'aar sta je dan, tussen je sissieve collega's op je eerste vrijdagmiddagborst. Kon je bij je vorige baan nog gezellig meeluteren over de voor- en nadelen van getagete, nu sta je geparand fronsen je dadelijk hoogglanslectuur co-workers die 'gezellig' foerkerpju uhntuieren.

De Viva geeft raad -deer weet ik een sissert' vermakelijk stuk over laatste situaties als bovensstaande. Wat ang je in een gerechthap naar over -aargh-i-boeken gesproken worden? (Dat je het de laatste tijd naar meer zo hebt op flesje. Boudpacten hebben nu nog te verrenen. Zo laat maar achterwege dat

de molen van criticasters van het genre, die graag beweren dat vrouwenbladen dom en oppervlakkig zijn en bij voorkeur bezighouden met gaan, ja, over hakken en bloemloof en hoe je smokleyes maakt, maar niet over de kabinetsformatie. Het CDA-congres en het boerkaverboed. Het echte leven wordt zoveelzijdig van de blaadtijden geweest.

Achterhaald of op zijn minst discutabel, die kritiek -op de cover van het weekblad Margriet' van deze week staat niet alleen '40 herfsttijden' en 'Moete halden in 5 minuten', maar ook 'licellen omdat je nu nog geen

kind wil... Wat vindt u?', toch een razendzinnige vertaaling van een actuele maatschappelijke ontwikkeling. Maar hij klinkt nog utede: het verwenmoment is minderwaardig. Op zijn best is het niet meer dan een 'verwenmoment voor jezelf' op zijn slechtst een inspiratiebron voor andere, ongebreidelde consumptie en koopverwening.

Het is juist die kritiek die ten grondslag ligt te liggen aan de tentoonstelling UNCOVERING WOMEN - Damesbladen bij het Graphic Design Museum in Breda, die daar tot 4 april 2011 te zien is. Op de grote, glazen gevel van

het museum trekken, geheel in stijl met het onderwerp van de expositie, gigantische 'overstekende' posterlijke bewoens - naar - bissen - "Vereniging bewijstler nu mijn klink", staat er, en "Maak hier je eigen cover", "Soepzonen, Jackie, Marilyn en... Lady Gaga", "Opvoeding, erotische en belevenis" en "Hutstruw af powervrouw, wie ben ik?"

Vrolijke en wetbevelende kanten die suggereren dat in het uiterste van van het museum, waar de tentoonstelling te zien is, een registerhoede ode aan het vrouwenblad wordt gebracht. Maar si gerve vloed de sterrenzetting om. In de wijk de kerk in verovering. Is dit wel een ode? Of is het een aanklacht?

Die gevoel wordt opgesproken door de opzet van de tentoonstelling, die voor een groot deel uit een tijdblad bestaat. Een lange wand in het, vol jaartallen van met name maatschappelijke gebeurtenissen als '1903: No-blijfs schiedende voor Marie Curie', '1948: Le dezinuisme', De tweede seks, verschijnt van de Franse schrijfster Simone de Beauvoir' en '1986: De abortuswet trekt in wetgeving nadat hij in 1981 in goedkeuring door de eerste Kamer'.

Boen en vloed de tijdblad worden teruallen, nu niet hondenen coeren genoemd van vrouwen en buitenslandse vrouwenbladen, van de eerste Hoope's Bazaar uit 1967 tot recente covers van *Libelle* uit 2009. Ruja alle maal onvragen waamp-jong, mooie, lachende vrouwen de loep aankijken volgens een oude tijdskliffen. De coverteksten op de bladen hebben over het algemeen helemaal niets te maken met de gebeurtenissen in de tijdblad. '1971: Altra Jacobs wordt als eerste vrouw officieel toegelaten tot een Nederlandse universiteit', staat er op de wand. De tijdskliffen wil die tijd... On Strwen, de kabinets - nergem het wapende en geven naalptromen en tips over de talvichdaking. '1947: Het jochde meisje Anne Frank overlijdt in een concentratiekamp' lees je naast een *Libelle* uit die tijd met een vrolijk meisje stomp met een telekast, omat'. H de enige wkat op het omgag. Hetzelfde liende in 2007: 'Sony Bergman erkent met haar documentaire *Beperkt Houdbaar* een nationale discussie over het schoonheidsidee' (De documentari-

re is, als een wat vreemde erod, in de tentoonstelling te zien). En wat doet *Compositie*? Dat blad uit maart weet eens doodleem een wulpe, blond model op de cover, ontroefd door krenten als '400-calorien seks, het leukste die-ree' en 'parroep' beautytype van jroef'.

Wie aandachtig kijkt en leest zit hier wel een andere kant van het verhaal af en toe sijpden de maatschappelijke ontwikkelingen onbetroepelijk door in de damesbladen. Al in 1958 wildt Goed Huislering een artikel aan de strijd van suffragettes voor het vrouwenrecht. En waar de tijdblad meldt dat in 1971 'al de huwelijksover de bepaling wordt ge-schikt dat de man hoofd van de echtevereeniging is', staat er op de bladzijde niet alleen 'Hout voor uw kankel', maar ook: 'Vrouwen, moet dat nog? Maar door de grote lijn ligt voor de hand dat de bewoens de coochrie trekt dat het vrouwenblad in een vacuüm reeft. In dat de vromen die het lezen hardwiking bruidstarkpans zitten te berouren tot wel in hand staat.

Is deze expositie een ode aan het vrouwenblad of een aanklacht?

opeens het feministische maandblad *Opzij* dat, hoewel geen klassiek damesblad met pijlers als mode, wonen, koken en beauty, ruim vertegenwoordigd is op de tentoonstelling. Het net wel de 'londere machtigste vrouwen van Nederland' op de cover waar de tijdblad Angela Merkel belicht, dat ropt in roed af over 'Incen. Hoe twen-je politiek verkocht worden', waar de politiek zich in die tijd over de abortuswet buit.

Het is niet de bedoeling om reclame te maken voor *Opzij*, zegt hoofdredacteur van dat blad Margriet van der Linden, die door het designmuseum werd gevraagd zich als gastvrouw te openen het feministische maandblad *Opzij* dat, hoewel geen klassiek damesblad met pijlers als mode, wonen, koken en beauty, ruim vertegenwoordigd is op de tentoonstelling. Het net wel de 'londere machtigste vrouwen van Nederland' op de cover waar de tijdblad Angela Merkel belicht, dat ropt in roed af over 'Incen. Hoe twen-je politiek verkocht worden', waar de politiek zich in die tijd over de abortuswet buit.

Het is niet de bedoeling om reclame te maken voor *Opzij*, zegt hoofdredacteur van dat blad Margriet van der Linden, die door het designmuseum werd gevraagd zich als gastvrouw te openen het feministische maandblad *Opzij* dat, hoewel geen klassiek damesblad met pijlers als mode, wonen, koken en beauty, ruim vertegenwoordigd is op de tentoonstelling. Het net wel de 'londere machtigste vrouwen van Nederland' op de cover waar de tijdblad Angela Merkel belicht, dat ropt in roed af over 'Incen. Hoe twen-je politiek verkocht worden', waar de politiek zich in die tijd over de abortuswet buit.

Het is niet de bedoeling om reclame te maken voor *Opzij*, zegt hoofdredacteur van dat blad Margriet van der Linden, die door het designmuseum werd gevraagd zich als gastvrouw te openen het feministische maandblad *Opzij* dat, hoewel geen klassiek damesblad met pijlers als mode, wonen, koken en beauty, ruim vertegenwoordigd is op de tentoonstelling. Het net wel de 'londere machtigste vrouwen van Nederland' op de cover waar de tijdblad Angela Merkel belicht, dat ropt in roed af over 'Incen. Hoe twen-je politiek verkocht worden', waar de politiek zich in die tijd over de abortuswet buit.

Het is niet de bedoeling om reclame te maken voor *Opzij*, zegt hoofdredacteur van dat blad Margriet van der Linden, die door het designmuseum werd gevraagd zich als gastvrouw te openen het feministische maandblad *Opzij* dat, hoewel geen klassiek damesblad met pijlers als mode, wonen, koken en beauty, ruim vertegenwoordigd is op de tentoonstelling. Het net wel de 'londere machtigste vrouwen van Nederland' op de cover waar de tijdblad Angela Merkel belicht, dat ropt in roed af over 'Incen. Hoe twen-je politiek verkocht worden', waar de politiek zich in die tijd over de abortuswet buit.

Het is niet de bedoeling om reclame te maken voor *Opzij*, zegt hoofdredacteur van dat blad Margriet van der Linden, die door het designmuseum werd gevraagd zich als gastvrouw te openen het feministische maandblad *Opzij* dat, hoewel geen klassiek damesblad met pijlers als mode, wonen, koken en beauty, ruim vertegenwoordigd is op de tentoonstelling. Het net wel de 'londere machtigste vrouwen van Nederland' op de cover waar de tijdblad Angela Merkel belicht, dat ropt in roed af over 'Incen. Hoe twen-je politiek verkocht worden', waar de politiek zich in die tijd over de abortuswet buit.

Het is niet de bedoeling om reclame te maken voor *Opzij*, zegt hoofdredacteur van dat blad Margriet van der Linden, die door het designmuseum werd gevraagd zich als gastvrouw te openen het feministische maandblad *Opzij* dat, hoewel geen klassiek damesblad met pijlers als mode, wonen, koken en beauty, ruim vertegenwoordigd is op de tentoonstelling. Het net wel de 'londere machtigste vrouwen van Nederland' op de cover waar de tijdblad Angela Merkel belicht, dat ropt in roed af over 'Incen. Hoe twen-je politiek verkocht worden', waar de politiek zich in die tijd over de abortuswet buit.

over de tentoonstelling te buigen. 'Margriet er nu veel *Opzij*-covers staan' Dat heb ik niet bewaar gedaan. Het kan de komende maanden ook nog best veranderen. Daar waren twaalf voor handen.

Het is wel haar bedoeling om de bezoeker aan het denken te zetten over het fragmentarische verleden. Vandaar die tijdlijn met historische gebeurtenissen, die, indertijd, maar mondpronsat terug te vinden zijn in die bladen. Van der Linden: 'Daar kan je dan zelf je conclusies trekken.'

Het was niet eens een vooropgezet plan, vertelt Van der Linden, om de bezoekers een bandschap te geven. Samen met het hoofd van de collectie van het museum mocht ze putten uit de collectie van 50.000 internationale tijdschriften van een Belgische verzamelaar, Marc Brants. Daaruit komen ze de meeste, best, bekende, maar ook gewenste, herkenbaare en die bleken nu eenmaal, zeker tot halverwege de jaren zestig, weinig met de politieke, economische of maatschappelijke realiteit op te hebben.

Van der Linden: 'Daar waren die bla-

den niet zo mee bezig. Zwart, maatschappelijke onderwerpen. Daarin maar erden op op de covers. Toen ik de bladen van vlak na de oorlog zat door te browsen, dacht ik nu zal het toch wel eens over Anne Frank gaan. Maar nee, hoor.'

'Er is natuurlijk wel ontwikkeling in. Toen vrouwen in de jaren zestig, zeventig begon eigen tijd en leuen gingen kiezen, volgden de bladen dat proces. Maar: achterverloed. De bla-

den werden in nogal conservatief.'

Er is de laatste jaren wel verandering, vindt Van der Linden, en niet alleen door bladen als *Opzij* en het *Duitse* *Emma*. De vrouwenbladen zijn een stuk minder zoetsappig geworden. 'Zaad eren' staat er boven een artikel over hoe je je reukers opzet in bed. Je ziet vrouwen niet algebre borsten in bed en je leest stukken over hoe je sterker uit je schieding komt. Nu vrouwen managers zijn, worden ze ook al manager aangeproken of allert niet meer alleen als moeder of partner. Maar altijd volgens de bladen de maatschappij, het is niet anders.'

En natuurlijk, zegt van der Linden, gaat het gret van de artikelen nog steeds over mode en beauty relaties, hoe je je hoes leuk kiest, wat je kooft. 'Dat zegt veel over de functie van de bladen. Het roept een vriendin rips, een maatschappij voor jezelf, bent je terugtrekken in een schijfwand.'

Zo is er zelf ook gevoel voor, zegt van der Linden. Of je niet een haarkliefverhouding heeft met vrouwenbladen, geniet je maard die de tentoonstelling anders? 'Bladnaad niet, ik heb er niet zo'n grote liefde voor als alle vrouwen, ik laat me ook verleiden door 'de special', 'het interview', ook al 'werf je dat je vaak beleven om kanten.'

In toch houdt ze gemengde gevoelens. Want op de vraag aan de *Opzij*-hoofdredacteur Margriet van der Linden, wat er nu erde is aan het genre of een aanklacht is, geeft ze toe: 'Misschien is het uiteindelijk een kleine aanklacht geworden.'

Foto Nadia Kieft

Gratis tijdschriften

De tentoonstelling UNCOVERING WOMEN is tot en met 5 april 2011 te zien in het Graphic Design Museum, Kooistraat 22, Breda. De kleine tentoonstelling bestaat uit een overzicht van vrouwenbladen, een film - de documentaire *Beperkt Houdbaar* van Sunny Bergman - en een klink met gratis exemplaren van oude tijdschriften o.a. ELLE, Cosmopolitan, A-ward-Garbi en een naar huis te nemen. Op 8 december wordt er voor vrouwenruimte georganiseerd met de titel *Van huisvrouw tot powerwoman*, onder leiding van *Opzij*-hoofdredacteur Margriet van der Linden, gastvrouw van de expositie. graphicdesignmuseum.com

